

[Lysholt Hansen.]

Når jeg gerne vil sige et par ord om dette fag specielt nu, er det, fordi jeg har en fornemmelse af, at vore børns legemlige uddannelse i skolen får en ringere og ringere plads. Det er en kendsgerning, at i en tid med lærermangel er der et bestemt sted, hvor man næsten altid kan hitte ud af at skære ned på timetallet, og det er i faget gymnastik. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at faget legemsøvelser er det eneste af skolens fag, de nye fag indbefattet, der sigter direkte mod børnenes legemlige opdragelse. Vi sørger i disse år meget vel for uddannelse; vi søger at gøre det bedre og bedre med udviklingen af åndsevnerne og udnyttelsen af disse, men kun i et eneste fag tænker vi på barnets legeme, nemlig gymnastik. Det er en kendsgerning, at i vor maskinalder bliver mere og mere af vor tilværelse præget af stillesiddende arbejde, af motorisering, af manglende motion, af passivt arbejde og passiv tilskuermentalitet, og alt dette giver sig udslag i en dårlig fysisk kondition til skade for velbefindendet og til skade for arbejdsevnen. Det har man opdaget i andre lande; man har opdaget, at en sådan udvikling er farlig. Lad mig bare nævne lande som USA, Sverige, Norge, Finland m. fl., hvor man allerede med ængstelse har konstateret denne forsømmelse af legemet. Det hedder: en sund sjæl i et sundt legeme. Jeg synes, de to ting hænger sammen, og jeg er bange for, at vi er ved at glide derud, hvor vi kun sørger for den ene af disse ting, nemlig den sunde sjæl.

Der har her i landet hidtil været en rimelig forståelse af legemsøvelsernes betydning. Det er noget, der har givet sig udtryk også i vor skolelov, bl. a. i kravene til gymnastiksale og idrætspladser, og det må erkendes, at der landet over er skabt gode ydre rammer for faget. Men hvis det nu går, som det kan gå efter gennemførelsen af dette lovforslag, at vi simpelt hen ikke vil kunne få disse rammer udfyldt, er jeg betænkelig.

Det er en kendsgerning, hvis man læser den blå betænkning, at af folkeskolens samlede timetal skal 8 pct. fremtidig være legemsøvelser. Jeg spørger den højtærede minister: hvis nu den nye lov bruges til bortvælgelse af faget gymnastik, vil vi så ikke

meget hurtigt stå i den situation, at vi simpelt hen ikke har lærere til at dække de gymnastiktimer, der her er tale om?

Når jeg tager dette frem, er det, fordi gymnastik har det specielle ved sig som fag — det ved jeg som gammel medhjælper ved gymnastikinspektionen — at det er ikke et fag, som en lærer beholder hele sin lærergernings tid igennem; en lærer underviser højst i en kortere årrække, normalt vel omkring en tredjedel af den tid, han virker som lærer, i gymnastik. Det er kun de færreste, der kan være gymnastiklærer i en længere årrække, da en dygtig gymnastiklærer naturligvis må kunne forevise de ting, eleverne skal lære. Det vil sige, at hvis vi skal dække disse 8 pct., som timerne i legemsøvelser udgør, vil det være nødvendigt, at mellem 75 og 100 pct. af alle lærere kan undervise i faget gymnastik. Hertil kommer, hvad jeg måske må have lov til at sige i parentes, at vi har også fortsat små skoler, hvor det, fordi de er små, er nødvendigt, at læreren kan faget gymnastik. Jeg tror altså, at hvis man ikke er opmærksom på dette felt og i hvert fald kræver indsat i loven, at der også i faget gymnastik gives en grunduddannelse, vil vi om få år stå i den situation, at vi ikke kan få faget dækket ind med lærere, og det vil jeg være meget ked af, for så tror jeg, vi vil komme til at opdage det, som man altså nu har opdaget bl. a. i USA, at vi ikke kan tillade os at forsømme det eneste fag, hvor vi giver børnene en legemlig uddannelse.

Jeg har gerne villet sige dette, fordi jeg både som lærer og som „forælder“ ved, hvor vi glæder os over det, når vore børn kommer friske og veloplagte fra en gymnastiktime, som de normalt er glade for. Men vi ved også, at i disse år, hvor nye gymnastiksale dukker op, er det sådan, at disse i vid udstrækning bruges til boldspil og til alt muligt andet end netop gymnastik; vi ved, at gymnastiktimerne ikke alene skæres ned, men at stillingerne som gymnastiklærere i vid udstrækning beklædes af ikke-kvalificerede i dette fag, og hvis der nu igen skal ske et angreb på legemsøvelserne, vil jeg være meget ked af det.

Da jeg sikkert ikke selv får lejlighed til at være med i udvalget, har jeg følt, at jeg var nødt til at pege på dette problem, som